

SOSYAL

**GÜMÜŞ
ÖDÜL**

Proje Adı: Kitap Okuma Alışkanlıkları ve Korsan Kitap İle Mücadele

Araştırma Şirketi: Yöntem Araştırma

Araştırma Veren: Yayfed (Yayımcı Meslek Birlikleri Federasyonu)

Veri Toplama Firması: -

Araştırmanın Künyesi

Kullanılan yöntem (ler)	Kalitatif	Kantitatif	Diğer (açıklayınız)
Araştırmanın evreni/ Hedef kitlesi	Delphi derinlemesine görüşme	Yüz yüze anket	
	<u>Kantitatif:</u> <ul style="list-style-type: none">Birincil paydaşlar ve kamuoyu önderleri (n=113)18+ yaş Türkiye kent nüfusunda kendisi, çocuğu ya da hanedeki herhangi biri için düzenli olarak kitap temin eden kamuoyu ve üniversite öğrencileri (n=677) <u>Kalitatif:</u> <ul style="list-style-type: none">Kitap ve yayıncılık alanında uzman kişiler (n=7 uzman)		
Coğrafi kapsama alanı	Kantitatif: İstanbul, Konya, Erzurum, Bursa, Adana, Diyarbakır, İzmir, Eskişehir, Aydın, Ankara, Trabzon, Samsun, Gaziantep. Kalitatif: İstanbul		
Örnekleme yöntemi	<u>Kantitatif:</u> <ul style="list-style-type: none">Kamuoyu ve üniversite öğrencileri: Kotalı örneklemeKamuoyu önderleri ve birincil paydaşlar: Araştırma veren kurumun listesi, masabaşı çalışması ve serbest bulma <u>Kalitatif:</u> <ul style="list-style-type: none">Araştırma veren kurumun listesi		
Veri toplama yöntemi	<u>Kantitatif:</u> Yüz yüze anket <u>Kalitatif:</u> Delphi derinlemesine görüşme		
Veri toplama tarihleri	<u>Kantitatif:</u> 17 Mart - 25 Nisan 2014 <u>Kalitatif:</u> 17-28 Mart 2014		

İş Hedefleri, Araştırmanın Hedefi ve Araştırma Bulguları

İş Hedefleri

- Türkiye’de “korsan kitap” sorununun boyutunu ortaya çıkarmak
- Korsan kitap sorunu ile mücadele için gereken içgörüyü oluşturarak stratejiler geliştirmek
- Telif hakları konusunda toplumsal farkındalığı artırmak

Araştırmanın Hedefi

Belirlenen iş hedeflerine ulaşabilmek için; Türkiye’de kitap okuma alışkanlıklarının ve kitap temin yöntemlerinin tespit edilmesi ve bu bağlamda; hem genel anlamda hem de kitap özelinde korsan ürün satın alma alışkanlıklarının ve eğilimlerinin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

Araştırma Bulguları

Yapılan kalitatif derinlemesine görüşmelerde elde edilen önemli bulgulardan biri **sektör genelinde kesin ve/veya konsolide veri yetersizliği** nedeniyle konunun uzmanlarının sektör büyüklüğü konusunda bir fikir beyan etmekten genel anlamda kaçınmaları olmuştur.

Görüşülen uzmanların sektöre ilişkin farklı görüş ve tahminlerde bulunmaları önemli bir gözlem olarak kaydedilmiş, bu durum ise korsan kitap sorununun çözümü için öncelikle **sektörde bir konsensus oluşturulması gerekliliğini** açıkça ortaya koymuştur.

Kamuoyu önderleri ve birincil paydaşlar Türkiye’de kitap sektörünün ilk 3 sorununu:

- Yüksek fiyatlar (%62)
- Talep yetersizliği (%58)
- Korsan kitap (%56)

şeklinde tanımlarken “Korsan kitap nedir?” sorusu yöneltildiğinde ise şu yanıtları vermişlerdir:

- “Kaçak olarak basılan ya da kopyalanan basılı fiziksel kitap korsan kitap “ (%74)
- “Ders kitabı fotokopisi” (%32)
- “Diğer kitapların fotokopisi” (%21) cevapları alınmıştır.

Bu da korsan kitap ile mücadeleye öncelikle **korsan kitabın ne olduğunu tanımlayarak** başlamak ve buna göre bir **iletişim stratejisi geliştirmek** gerektiğini göstermiştir.

Araştırma Sonrası Alınan Aksiyonlar

Araştırmada elde edilen sonuçlar **Yöntem Araştırma** tarafından **Mayıs 2014**'te yazar, gazeteci, çevirmen, yayınevi sahibi, halk kütüphanelerinden ve özel kütüphanelerden temsilciler gibi çeşitli sektör paydaşlarının katıldığı ve strateji danışmanları ile araştırma veren kurum yetkililerinin yer aldığı yarım günlük bir çalıştayda sunulmuştur. Çalıştayda elde edilen veriler araştırma bulguları ile birleştirilerek bir strateji raporu hazırlanmış ve **Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü, Yüksek Öğrenim Kurumu (YÖK) Genel Sekreterliği ve Hakimler Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK) Genel Sekreterliği** ile paylaşılmıştır.

Kültür ve Turizm Bakanlığı Telif Hakları Genel Müdürlüğü tarafından değerlendirilen rapor **Kültür ve Turizm Bakanlığı 2015-19 Stratejik Raporu**'na dahil edilmiş; araştırmada korsan kitap temin etmeye başlama yaşının 15-16 olarak belirlenmesi nedeniyle konu **Milli Eğitim Bakanlığı** tarafından **Fatih Projesi** kapsamına alınarak ders kitapları içinde konuyu işleyen logo, grafik vs. araçlarla öğrenciler arasında farkındalığı yükseltmek amaçlı çalışmalar yapılmıştır.

YAYFED, Türk Patent Enstitüsü (TPE) ile de iletişime geçerek araştırmanın sonuçlarını daha da geniş tabana yaymış ve **marka ve patentlerdeki sahtecilik** boyutunda konunun ortak bir çalışma ile ele alınmasına karar verilmiştir.

İş Sonuçlarına Etkileri

Araştırma sonuçlarına göre hazırlanan aksiyon planı sonrasında **2014** yılının ikinci 6 aylık dönemi içinde baskın yapılarak yakalanan korsan kitap sayısında ilk 6 aya göre **%47'lik bir artış** sağlanmıştır. Gerçekleştirilen araştırma sonuçları ile birlikte basına **Kasım 2014**'te açıklama yapan **YAYFED**, sonuçlardan yola çıkılarak hazırlanan stratejiler ve alınan aksiyonlarla yaklaşık **5 aylık** bir süreç içinde korsanla mücadelede önemli sonuçlar elde edilmeye başlandığını ve korsan üretiminin **%70 oranında azalma** kaydettiğini vurgulamıştır.